Број 48. У Темишвару, среда 25. априла (7. маја) 1879. Год. II.

189

НАРОДНИ ГЛАСНИК.

ИЗЛАЗИ: СРЕДОМ, ПЕТКОМ И НЕДЕЉОМ.
Стаје: За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину
На годину: ..... фор. 12
„ по године..... „ 6
„ четврт год. ..... „ 3

За Србију и Црну Гору 35 фран., за Немачку 40 фран., — За Бугарску, Румунију, Грчку, Италију, Русију и Швајцарску 45 фран., за Француску, Енглеску и Америку 50 фр.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА
Temesvár (Josefstadt) Schiffgasse 17.

За огласе плаћа се од обичног реда 6 нов. и сваки пут 30 нов. биљеговина.
Припослано плаћа се од реда 10 нов.
Рукописи се не враћају.

Избраник бугарскога народа.

Прошле недеље изабрала је бугарска народна скупштина првога кнеза својој новој држави. Избор је испао једнодушан и у колико је он израз самога бугарскога народа, ми га поздрављамо као срећно решење једнога питања, које је прилично притезало скору судбину нове братске државе.

О самој личности новога словенског владара, ми немамо ништа много да кажемо. Он је родом немац, млад је човек — сада му је тек 22 године —, братанац је руској царици и немачки драгонски официр. У прошломе руско-турском рату, био је млади кнез у свити руског цара и царевића у Бугарској.

За његову ближу карактеристику тек ће се податци прикупљати из будућега и топрвашњега држања његовог. Он је за сада скоро сасвим нова личност читавоме свету, и о њему се до сада водила белешка зар само у готскоме алманаху и списку немачких и руских официра.

У опште се говори, да је млади кнез био кандидат целе Европе. Кад се узме на око околност, што га до сада већ скоро све велике силе признадоше за кнеза бугарскога и што ни једна противу избора народне бугарске скупштине свој протест уложила није, онда се тај говор доказује као истина и доноси са собом закључак, да су младоме кнезу бар с те стране осигурани повољни услови за опстанак у новој му домовини, за коју ће он свакако заложити своју младу снагу, оном истом вољом и готовошћу, с којом је и на избор пристао.

Нова постојбина његова има истина своју историју и може у њој да покаже многу сјајну страну славе и величине, која треба и ваља да одушеви али не и да занесе. Младоме кнезу бугарскоме предстоји та тешка задаћа, да ступив у нову постојбину своју, предузме решавање мучнога проблема, који хоће, да се предања унесу у архив народних споменика из прошлости, па да се приступи остваривању оних облика, које захтевају потребе народа балканских, што их је сада већ мучно вештачким границама одељивати. Изабран једнодушним гласом претставника бугарскога народа, он не треба и не сме заборављати, да ступа на престо једне ускрсле словенске државе, која као таква стоји и мора стојати у свези са словенством и искључује све, што интересима словенства темељ подрива. Као владар једнога дела словенског, а нарочито онога дела, који на ограниченом простору балканскога полуотока заузима значајно место међу осталом браћом својом, са којом је кроз векове мучнога робовања изједначио своје интересе и претопио своја оделита предања у заједничку тежњу за ослобођењем које одељивање искључује, — он мора, и у личном интересу свом, на томе настати, да случајне противности изједначи и зглади и да по могућству из нове своје постојбине створи ону снагу, која ће у стању бити, да балканске народе уведе у нов живот — заједнице и слободе. Као странцу, њему ће то све зар одмах тешко бити и да разуме, али као бугарскоме владару, то му разумевање спада у дужност најстрожију и најсветију, ако жели да оправда оно поверење народно, које га је из далеке туђине онако једнодушно позвало, и оно надање, које с правом полажу сви балкански народи у њему, и које се изјаловити не сме.

Стара историја балканских словена пролазила је до сада врло хрђаво код многих представника њихових, јер их није научила ономе, чему их је научити могла: шта не треба да раде. За људе, који желе, да својим радом користе своме народу, није прилично, да учењем на намет те историје не пођу даље од копирања старих прилика и неприлика, које су нам донеле сву несрећу потоњих векова. За њих је нужно да увиде, да и Крум и Асен и Душан могу бити врло дивне и сјајне слике које ваља да ките светилиште народнога сећања, као сведочбе о његовој прошлости, али до нови услови народа стварају потребе нове, које једино треба да постављају циљ и да одређују сретства. За њих је нужно да се сроде са својим народом, да својски поделе с њим и добро и зло, и да поштовањем и љубављу према њему одкупе оно поштовање и ону љубав коју им народ обично поклања и која у суми сачињава сву моћ њихову. Доба је прошло, када су се народне потребе могле залагивати парадама од сваке руке и када се народно поверење одплаћивало самовољом; а и да није прошло, срећан опстанак нове словенске државе захтева, да се такво доба у будућој њеној историји никад не убележи. Копирање и грамзење за великим, ма и пустим, улогама, то није и не може бити улога људима, који иоле желе и мисле, да народу своме буду од користи и на срећу. То многи словенски избраници до сада нису разумели, па су и зло пролазили — а бугарски владар треба и да може и да хоће то да разуме, па према томе и свој рад да удеси, ако није рад, да доласком својим у Бугарску претвори поверење народно у неповерење, које се лако прикупља и у народно проклество, те љуто жигоше сваког, који се прихватио посла коме дорасао није.

Ми би желили, да у новоме владару бугарскога народа видимо све оне врлине прикупљене, које смо у потоњим временима узаман тражили код српских владара. Ми то у толико више желимо, што не можемо желети, да балкански народи и даље остану поцепани и раскомадани као и до сада, те да скупом крвљу својих синова купују и на даље титуле и титулице неколицини људи, којима је сва брига досадашња као само у томе била, да себе осигурају. Ми то желимо и зато, да паћенички народи балкански једном прекораче преко прага средњевековног варварства и да ступе на видело новога напреднога живота, као моћна чињеница, која би у стању била да усвоји услове слободнога живота па и нове услове томе животу да ствара и распростире. Ми то желимо, јер желимо, да доба цепања мине и да наступи доба лепе заједнице међу браћом, када ће их старудије из историске гробнице само подсећати на грехове својих предака, који с народним интересима слабо рачунаше.

С таким жељама и у то име, поздрављамо и ми Александра I, избраника бугарскога народа.

ПОДЛИСТАК.

Новинарски занат у Америци.

МАЛО ШАЛА МАЛО ЗБИЉА.

(Крај.)

Право је казао. Мало за тим уђе пуковник у собу и држећи драгонерски раволвер у руци рече:

„Господине, имам ли част да говорим с кукавицом, што уређује овај ронђави листић?“

„Имате. Седите, господине. Али пазите на столицу, јер има само три ноге. Држим да имам част говорити с хвалисавом уљом, пуковником Б. Текомсијем.“

„Да, ја сам тај. Имам с вама нека рачуна. Ако сте доспешни, да почнемо.“

„Имам да завршим чланак „о напретку моралног и интелектуалног развитка у Америци“, али то може и чекати. Почните.“

У исти мах грунуше оба пиштоља. Шефредактор изгуби прамен косе, и куршум пуковников заврши своју карјеру у меснатим деловима мога кука. Пуковниково лево раме малко је окрзнуто. Опале и по други пут. Ни један није погодио, али ја сам примио своју порцију, наиме куглу у мишици. Код трећега метка ранише се обојица, а мени окрзнуше чланак.

Ја им на то рекнем: држим да треба да изиђем на поље на свеж ваздух, пошто је то приватан разговор па не пристоји мени да прислушкујем. Али обојица ме замолише, да мирно останем на месту и увераваху ме, да им ја ни мало не стојим на путу. Ја сам опет друкчије мислио.

За тим се доникле разговараху о изборима и о жетви. Ја сам међутим повезао своје ране. Али у један мах опет отворише ватру и сваки метак погоди — али морам признати, да опет до шест метака падоше мени у део. На шести метак остаде пуковник смртно рањен и он финим хумором својим примети, да се сада мора препоручити, јер има посла горе у вароши. Затим још распита, којим се путем иде гробару и опрости се.

Шефредактор обрне се мени и рече:

„Позвао сам друштво на ручак и морам спремити да их дочекам. Врло ћете ме обвезати, ако прочитате коректуру и послужите муштерије.

Мало се тргох при помислу, да послужим оваке муштерије; али ова тутњава мало пре тако ме је збунила, да нисам ни знао шта да одговорим на оваку понуду.

Шеф настави:

„Џонс ће доћи у три сахата — ишибајте га поштено. Г. ће можда раније доћи — баците га кроз прозор. Ф. ће доћи око четири, смакните га. Држим, да је то за данас доста. Ако доспете напишите ватрен чланак о полицији — подајте главноме надзорнику да прогута по коју горку пилулу. Бич је онде под столом, револвери у фијоци — џебана у буџаку — платно и завоји горе у рафовима. Ако вам се случајно догоди што, сиђите доле кирургу Ленсету. Он анонсује у нашем листу — ми изравњујемо рачуне међу собом.“

И оде а ја се згрозих. За три сахата поднео сам тако страшне опасности, да сам изгубио сву душевну радост и мир. Г. је дошао и бацио мене кроз прозор. Џонс је дошао на време, па кад га хтедох ишибати, он ми предузме посао и ишиба мене. При судару са једним странцем, који није био на карти, изгубио сам кожу с главе. Неки други странац, Томпсон, оставио ме је у соби као развалину од самих дрњака. Грозно сатеран у један буџак и опседнут бесном гомилом уредника, ниткова, политичара и уља, који беснише и псоваху, витлаху своја оружја мени око главе да по ваздуху севаху муње од челика, истом хтедох да дадем оставку на своје место код листа, када рупи у собу шеф са руљом својих занешених и одушевљених пријатеља. И сад се беснило и клало, да људско перо није кадро да опише овај покор. Неколико њих бише помлаћени, избодени, исечени, бачени у ваздух и кроз прозор на поље. То беше кратак вртлог од псовке и бесомучна боја и онда престаде све. После пет минута беше све мирно раскрвављени шеф и ја посматрасмо крваве развалине око нас на поду. Шеф ми рече:

„Ви ћете заволети ово место, док се најпре навикнете на оваке ствари.“

Ја му одговорим: „молим за опроштење; ја мислим, да ће ми временом поћи за руком, да пишем по вашем укусу; верујем баш утврдо да ћу моћи, чим уђем у праксу и научим тај језик. Али — искрено рећи — ова врста енергичног писања има и нешто непријатнога, и човек је изложен прекидању. То и ви сами видите. Снажно писање може да одушеви читаоце, али ја не марим да привлачим на себе толико пажње, колико оно производи. Ја не могу да пишем комотно и мирно, кад ме толико прекидају, као на прилику данас. Место код овога листа прилично ми се допада, ал ми се не допада, да ја овде сам самцит послужујем муштерије. Ово што

Глас из Бачке.

Дакле Милетић није помилован, није пуштен на слободу и издржаће своју тамницу до краја.

Да испитујемо узроке и разлоге, зашто је Милетић остао у затвору — то је излишна ствар. Не би нам ништа користила; јер не би помогла ни Милетићу нити ускорила његов повратак. Значај његовог остајања и значај његовог повратка — то је што у нама побуђује низ мисли и назора, који су према садањим приликама оправдани.

Кад је вођа овостране народне странке допао тамнице, осетила се нека замашна празнина у нашем јавном политичком животу. Шта ће то рећи? Рећи ће то, да је војска остала без свога зојводе, да је партија изгубила свога вођу баш у најзнаменитијим приликама. Мађари су знали Милетића, па су погодили у праву жицу уклањајући са политичке позорнице човека, у коме беше репрезентована организација и радња српске народне странке. Да, то је необорима истина, да је странка стојала и радила само у вођи своме и у раду његовом. Ништа лакше дакле, него уклонити и сместити у хладовину вођу, па да се обезоружа читава странка. Ову логику са кобним посљедицама осетили смо на брзо и осећамо је вазда. У свему је то знак, да ни тада не беше ваљане организације са јачим и дубљим кореном а некмо ли сада, где вођа исте партије већ годинама чами међу суморним зидовима мађарске тамнице.

Увиђајући ту истину и осећајући ту празнину у неповољним посљедицама, сасвим је природно, да је народна странка жудила за ослобођењем Милетићевим и да је после толико радосних и свечаних дана, у којима је и сама прилагала по који камичак за споменик народне љубави и поштовања према владару своме, баш њој остао и даље камен на срцу и неизвидана туга за најбољим чланом својим. За свакога свесногa члана народа свога заиста тужан одјек од толике славе и радости!

Вођа се није вратио у своју странку, — питање је дакле: quid nunc?

Па баш и да се вратио, извесно је да би се и сâм тако запитао. Чули смо, како му једном у затвору испоручише поздрав од његових пријатеља, а он је — веле — оштро одговорио: ја немам више пријатеља! За јавнога човека, за јаван политичан карактер пријатељи су му једномишљеници, сурадници и сапатници његови. У таквој сфери отпадају личности приватнога значаја. Па када каже, да нема више пријатеља, то ће рећи: нема више једномишљеника, сурадника и сапатника својих, — нема више старе своје странке. Тиме се много каже и то много значи!

За ово неколико година уверили смо се ми на јави о томе, што је Милетић у сумраку тамнице бистро прозрео. Некадања народна странка доиста се иза затвора Милетићева почела распадати, док се па брзо није сасма распала. Организација и руковођење партије, која ни иначе није захватила дубља и трајнија корена, прешла је из вођине руке у руке појединих мање више јавних личности, у неко мало коло присталица партије, који се с разлогом не·могоше хвалити, да уживају поверење народа, нити да имају довољно снаге да одмену бољега од себе. Те поједине, непозване и непопуларне личности припомогле су својим лармањем и охолим разметањем, да је странка почела опадати и млитавити, док најпосле није наступила права апатија, а иза тога расцеп и крајња дезорганизација. Доказати то, не треба навести ништа друго, до ли то, што се и некадањи чист и свестан јавни орган народне странке, у одсуству оснивача свога, окаљао најгнуснијом бојом, па подрио достојанство и поштено име и себи а можда и оснивачу своме. И то учинише људи из споменуте групе, — а поштени пријатељи народа свога морадоше се гнушати и уклањати даље од таквога срама и погрде па дојако светло име своје.

Остала је једина нада у повратку Милетићевом. Свако се надао, да ће том приликом у један мах престати ова чама, овај гњилеж у јавном животу, те са познатом енергијом и прегалачким духом његовим изнова гранути нови и бољи рад у свему. Од тога ето нема ништа. Али на нама, који негда стојасмо у редовима исте странке, остаје дужност, да у иркос свему прегнемо изнова и да доскочимо злу из петних жила, да нам се са ове бруке и срамоте не смеје свет и даље.

Пре свега нам се свиди, да је прека потреба, да се о садањој дезорганизацији поведе јавна и искрена реч. Ово гњило стање ваља да увиде шири кругови народа, па да истина продире све дубље и дубље. Садање јавне личности, тобож од некога уплива, много таје, много крију да истина не продре на површину. Већина народа не зна, где и у чему је легло овој несносној струји, која прети тиме, да полако окужи и оно, што је још здравије, неокужено и неокаљано у народу. Али то не сме бити. Време је већ у велико, да се лажним родољубима, саможивим каишарима са поверењем народа, здере образина са срамних образа, па да им се досуди достојна награда — презрење народа. Има доста тих мајчиних родољуба, тих свесних бораца за свој џеп и трбух, који замазују народу очи тричавим фразама, трошним обећањима, с којима су се накључали по кафанама и механама те кужне „српске Атине". С таквима ваља раскрстити једном за свагда. На развалинама прошлога рада, ваља да се истичу искренији, патријотичнији, марљивији и поштенији људи, којима је стало до озбиљнога рада, а не до личне сујете, до просте дугачке ларме, до личних интереса и шпекулација на уштрб угледа и достојанства самога народа.

Нужна је нова организација странака. Треба стварно да се групирају и организују све партије у бив. Војводини. Треба да престане искључиви рад појединих личности, да се партијама и групама не узмогне пребацити, да су пастирско стадо, с позваним и непозваним пастирима и туторима. Садање су прилике и на овој страни врло озбиљне и значајне. Искрене патриоте ваља да прегну, да се не запушта рад, који може да буде плодан и користан за ово и за будуће време, да се барем изнесе на видело групирање и организовање појединих партија, како би рад и борба стремили у означеном правцу. Та јавност и та организација рада имају свога разлога према јаловој прошлости и према значајној будућности овостранога дела српскога народа.

Нова организација рада нужна је и на политичком и па црк.-просветном пољу. За то је нужно искрено родољубље, братска узајамност, поглавито на пољу које нам је преče, на пољу црквр.-просветнога рада. У очи црквр.-школског сабора, који је у изгледу, ваља да се спрема терен програм за и даљи прекину рад на основу нових установа саборских; да се јас обележи правац, који ће за извесно унапредити сна народа, да се побаца много што, што нас је стало бор и трошка без очите користи, па да изиђемо на чисти шта и како нам ваља радити, да одиста унапреди своје стање. Међу осталим питањима, замашну ул игра и питање о босанско-херцеговачкој цркв

У публицистици и сабору ваља да се истакне видело ново и боље групирање људи и рада. То за ову страну питање о политичко-моралном о станку. Према замашају таквога питања, дужност свакога поштеног патриоте, да прионе искреном љубав пожртвовањем и озбиљним, стварним радом. Запуштан озбиљан рад, значи запуштати највиталније интере опстанак и будућност овостранога српства.

Прилике су ту. На среду дакле с отвореним пр грамом, отвореном организацијом, да над неслогом, н маром и себичношћу народне интелигенције не кука д велики део народа, који жедни за бољитком и напредк

⊜

О мисији грофа Шувалова у Бечу пишу „Б хемији" ово:

„Мисија гр. Шувалова беше у првом реду посв ћена ономе комплексу разних детаљних питања у одн шајима Ист. Румелије, који се односе на тумачење м тичних одредаба берл. уговора. На првом је месту питањ о повлачењу војске, дакле тумачење чл. XXII. И ако признало, да се таква мера о повлачењу војске од 50.00 кроз две провинције не може извршити преко ноћ, ипа је одржано становиште, да окупација мора преста до 3-га маја, као до уговорена рока и да се у ствар мора и извести, у колико руска војска тога дана ва да отпочне своје повлачење и да га изврши за најкраћ време. Друга се контроверза односила на чл. XVI, ко означује права губернатору Ист. Румелије. Овде свака има да се модификује нешто, што је сама порта пре ложила. Чл. XVI захтева да порта, у случају, да турска војска позове у Ист. Румелију, има „ставити знања заступницима сила у Цариграду исту одлуку разлоге који је правдају", дочим порта предлаже сад да се право губернатора веже за одобрење европск комисије. На ово су пристале све странке. Накнад је Русија поднела предлог, да своје одлуке комисија мо доносити једногласно. Таквом клаузулом, пошло б Русији као сили свагда за руком, да осујети оно, ш силе намеравају." Ово је веле одбијено.

По извештајима „Пол. Кор." из **Берлина**, мер давни политички кругови немачки нису наклоњени д момстрацији арбанаса, што је помоћу Муктар-паше пра по свету. „Арбанаси ће се — вели се оданде — п своме путу кроз Европу уверити, да су европске вла тврдо одлучиле, да не допусте даље одуговлачење и п говарање у грчком питању, да ће шта више врло о лучно савстовати Порти, да једном учини крај томе."

„Times" вели: Преговори о Источној Румелији ни за то још решени што Аустро-Угарска у источном п

сам проживео, признајем да је не само ново, него и забавно, али није праведно подељено. Неки господин пуца кроз прозор на вас и начини мене богаљем; бомба пада кроз цев фуруне у собу, да вам начини радост, па врата од фуруне ударају мени о врат; један пријатељ рупи у собу, да с вама измењује комплименте, па куршумима дотле боцка мене, док ми се кожа није претворила у решето; ви идете на ручак а Џонс долази са својим бичем па ишиба мене; Г. избаци мене кроз прозор; Томпсон здере све хаљине с мене, а један за мене сасвим стран господин здере ми с главе кожу тако својски, као да смо стари познаници; и за неколико тренутака искупе се све битанге из земље, да и ово мало што је још у мени уцмекају на пасије име. Сума сумарум — још никад у свом веку ни сам преживео тако значајне тренутке. Не; ви ми се допадате. Допада ми се и то у вас, како ви то лепо и хладнокрвно разлажете ствари муштеријама; али као што видите, ја нисам навикао то. Срце је у јужњака страсно и гостопримство му је расипљиво према странцу. Параграфи, што сам их данас написао и у које сте ви улили бујни дух т—ске штампе, наново ће узбудити старо јато. Та руља редактора рупи ће опет амо — доћи ће гладни као курјаци и тражити што за јело. Ја ћу онда да богме пасти као жртва и узети с богом од њих. Не морам ја баш бити у свакој чорби мирођија. Дошао сам здравља ради амо на југ, здравља ради стругнућу одавде натраг, и то с места. Журналистички рад у Т. врло ме узбуђује."

И тако изјављујући међусобно своје жалење опростисмо се и ја се настаних у — болници.

По М. Т.-у

ИДЕАЛИСТКИЊА.

српски од **Срдана.**

„Живот је поступно падање."
Гете.

I.

На једноме забаченом крају у Петрограду, у првоме спрату једне големе куће, 187... год. издавала је под кирију „собе с намештајом" некаква Антонина Ивановна Вонљарскаја.

Чудноват су утисак правиле те „собе" на сваког поле пажљивог човека, који је привикао на грају и вику престоничкога живота и који је принуђен био да потражи станишта у овим крајевима „иза божих леђа". Почев с газдарицом и њеним ћерима и завршујући спољашњим изгледом тих одаја, са загушљивим ароматом изветрелог мошуса, којим је брижљива домаћица предохрањивала свој намештај од мољаца, све у опште правило је утисак нечега патријархално-мртвога, несносно-отужнога, као и сама непроменљива, вечна досада. Одаје су биле и велике, и чисте, али нису биле мамљиве. Сав је намештај увијен у платно, намештен је строго симетрично и нигде ни трунка да видиш.

Тишина на улици и тишина у целој кући. А сваки дан, у једне и исте сахате, разносе се по кући, — из задње одаје, у којој су живили домаћи, — једни и исти тужно монотони звуци једних и истих етида и скала.

Живот сањив, стушен, затворен између четири зид задушљив као ваздух у одајама, сух, као збирка бот ничких примерака.

Није чудо дакле, што нико није издржао дуже о једног месеца у тим одајама, или, ако је и издржа онда само тако, што никада код куће није много бива Нервозне је људе нешто само гонило на улицу, на ваз дух, у гомилу и кретање. Њима се чинило, као да с врата, — када су улазили у ту кућу — затварају а њима за навек и за навек их одвајала од спољашњег света. Као да тамо иза одајних зидова више није б Петроград, већ пустиња, степа... (Има таких кућа тих нервозних људи!)

Али и овде су живили људи; и овде су срца куцал

Сама домаћица, Антонина Ивановна, била је добр душна чуварна газдарица, која је цели свој век провел под строгим надзором својега мужа. Спољашношћу своје она је напомињала на добро сачувану старинску сли фламанске школе. Минијатурна, тачна у свачему баба, с бапским, жућкастим руменилом на збрчканим образим на устима вазда као неки осмех, а очи веселе и би су зар некада плаве. Бела као снег, чиста капа, ваз је покривала њене зачешљане, седе власи. Вазда кротк вазда у послу, строга што се чистоте тиче и реда, — блага и смишљена, она је наличила на углед непоку ћене врлине.

(Наставиће се.)

ању па и у питањима мање важности неће да изрече своју одлуку пре, но што се споразуме са енглеском и немачком владом.

Из **Трнова** јављају накнадно о избору бугарскога кнеза од 18. априла.

„Данас у 11 сах. пре подне ступио је кнез Дондуков-Корзаков у дворану скупштине усред одушевљених усклика нар. посланика. У присуству турског комесара и европских изасланика држао је кнез говор, у коме је изрекао наду, да ће избор принца Батенберга, који је близу сродан са руском царском породицом, бити благословен за Бугарску и припомоћи, да се још већма утврди пријатељска свеза између Бугарске и цара и народа рускога, која је већ утврђена руском крвљу проливеном за ослобођење Бугарске. Кнез захвали бугарскоме народу на изјавама пријатељства према њему и заврши свој говор с укликом: „живео дуго први изабрани кнез Бугарске!“ Нар. посланици ловторише усклик одушевљено. За тим прочита кнез депешу цара и царице руске, у којима благодаре скупштини, што је изабрала принца Батенберга за владаоца Бугарске. Кнез Дондуков се на то удали и председник изјави, да се нар. скупштина одлаже док је нови кнез изнова не сазове. Уједно саопшти, да ген. Золотарев жели да се врати у Русију, те скупштина усвоји резолуцију, која опуномоћава председника, да замоли генерала, да остане као војени министар за Бугарску. Затим се одложи нар. скупштина. За време седнице избачен је 51 топ. Сви 26 подначелника замењени су бугарима.“

Одлазак рурске војске. Pol. Corr-ији пишу из Цариграда: Руска војска почела се 15 фебруара укрцавати на лађе у бургаском заливу, и укрцавање се довршило за шест недеља. За то време отишло је у Русију 40.000 људи од разнога рода оружја. Беше јављено, да ће у почетку маја доћи у Бургас и његов округ још нешто војске од корпуса ђенерала Скобељева, и да ће се, по мишљењу руских власти, транспортирати преко тог места за месец дана. У Бургасу и околини налазе се сад доста знатне војне установе, али то све као привремено. Од друмова поправљени и из нова начињени друмови Јамболи-Карнабад-Бургас и Карнадан-Ајдос код Балкан-Емине. У последње време дошло је још инжињерских трупа из Русије и Варне у Ајдос, да начине друм; из Ајдоса биће згодно прелазити преко Балкана и одржати свезу с Варном. Почем је пристаниште бургаско малено и незгодно за лађе, то Руси намеравају послужити се заливом јужно од Бургаса између предгорја Пароса и Кухаје, као привременим а много згоднијим пристаништем. Друм јамболско-бургаски продужен је до тога залива, до Ченгене-Искелеси и тако је начињен мост преко ушћа реке Мандре. Око Бургаса и Ченгене-Искелеси налазе се местимице бараке, а и земунице, у које се може сместити око 15.000 људи; пограђене су болнице, магазини, коњушарнице, па и нарочити официрски станови, и у време првог проласка војске изгледало је врло живо у овом месту. У осталом, околина бургаска веома је нездрава. У Бургасу спремају што треба, да се ту концентрише бригада источно-румелијске народне војске (шест батаљона), која ће одмах по одласку руских трупа посести то место. Говоре да ће се мобилисати и цела народна војска. По Пловдиву се разноси глас, да ће у Источној Румелији остати и преко рока један корпус руски од 10.000 људи, али се то још не потврђује.

У петак је у **Трнову** била неописана и сјајна демонстрација. Кад су бугари дознали да је кнез Дондуков Корсаков добио од цара заповест да се одмах крене за Ливадију, искупише се пред палату скоро сви тамошњи становници и посланици и држаше му овацију. Око четири сата по подне изађе пред народ кнез Дондуков Корсаков, и у бурном одушевљењу ухвате га четири тамошња становника и донесу до кола у којима је већ кнегиња седила. Тек што кола пођоше да узму пут Рушчука, одушевљена публика испрегне коње и стотинама грађана одвуку кола до краја вароши. Иза вароши стану и прочитају адресу цару. На то изађе на среду начелник Трнова и поздрави кнеза Дондукова овим речма: „Ваша Светлост! Ви идете у Ливадију, где сад резидира наш ослободиоц а ми вас молимо, да будете цару тумач незаборавне благодарности бугарског народа, и да га уверите, да од како смо добили нашег кнеза, тек сад опажамо добродетељи које нам је Русија учинила. Његов нећак, наш господар Александер I., наћи ће веран народ, и ми ћемо вазда имати на уму, да је он рођак царев и да је за време бурних дана око Плевне уз нара био. Наша љубав биће нећаку, као страхопоштовање за његовог тетка и неће се у нашим срцима никад угасити. Поздравите Ви, кнеже, великог владаоца од стране свију нас, његових за свагда оданих бугара.“

Из **Цариграда** јављају да је руски посланик кнез Лабанов-Ростовски поднео Порти рачун за руску окупацију Источне Румелије. Русија тражи за накнаду трошкова 25 милијуна рубаља. Источно румелиска комисија прима на себе да се побрине за изравнање ове суме. Одески банкери позајмили су турској влади за кратко време 160.000 фунти штерлинга.

Ономад је овде стигао царев ађутант генерал Обручев. Овај је донео султану ручно писмо царево. Одавде иде у Пловдив и Софију, носи бугарима прокламацију, у којој их цар опомиње на поредак и препоручује да се подвргну одредбама берлинског уговора.

ДОПИСИ.

У Београду 21 априла 1879

Једва једанпут наканише се наши министри да пошљу у Беч заступнике ради преговора о трговачком уговору. У министарској седници од прошле среде јавио је г. Ристић својим колегама да је добио позив на договор у Бечу и да се према изјави г. Херберта не може више одлагати и извијати ствар трговачког уговора. У тој седници решено је да се у Беч пошљу г. г. Стеван Поповић начелник министарства финансије и Павле Башкалфић рачуновођа и бивши заступник ђумрукције. Пошто је предмет за који су одређени важан по Србију, то није излишно да се изближе знају и личности којима је ова мисија поверена. С. Поповић је био до пре неколико дана професор економије у великој школи. Познат је као поштен човек и у опште је овде сматран као противник ове владе. Он је и као професор и као писац новинар. чланака познат као највећи поборник заштитне системе. Његова предавања у великој школи упознала су сваког ученика са чувеним протекционистом Керијем. Овај писац био је свагда најглавнији извор Поповићевој поуци из народ. економије и финансије; а у чланцима што су у разна времена излазили, можда нико није с таком жестином бранио систем заштите домаће производње као г. Поповић. Неки му пребацију да је у толикој мери Керијевац, да је као професор једностран био, али му нико досада није могао одрећи најдубље убеђење о ономе што је исповедао и озбиљно и темељно познавање правца кога се држи. Кад је пре неколико година било речи о трговачком уговору са Аустро-Угарском, г. Поповић је подигао глас противу сваког уговора који би на штету развитка домаће индустрије, фаворизирао унос страних фабриката. Тада је његово мишљење сматрано као непрактично и једнострано и њега су избегавали на влади као стручњака који их може увући у неприлике и заплете са суседом. Мишљење о Поповићу није се до скора променило било, али се пре кратког времена догодило нешто што је ускорило владину одлуку да пошље у Беч баш оног човека који ће најмање бити погодан захтевима аустро-угарске трговачке политике, на спрам Србије и ако ништа друго, а оно бар отежати коначно решење преговора до „бољих времена“. Поповић је као што ће вам бити познато, превео Керија и поднео одбору Чупићевом на преглед и оцену у нади да ће тај одбор примити и штампати то важно дело. Како ми неки кажу одбор није имао ништа противу самог аутора и увиђао је потребу да се његово дело у преводу распространи у српско читалачкој публици, али пошто су одборски чланови већином научари који много полажу на чист и лепо језик у преводу, — то су по реферату Кујунџијћа и још једнога одборника закључили да се Поповићев предлог због махна у језику не може примити на терет Чупићевог фонда. Ово је дало повода Поповићу те је јавно напао на референте и остале чланове одбора, који су готово сви политички противници владини. Тај дуел обратио је пажњу владе тим више што она у своме стању моралног банкротства бодро вреба на оваке случајсве и ако јој је могуће том приликом улови по коју фришку рибицу за своју потребу. Тако је Поповић ударивши на Милићевића, Новаковића, Кујунџијћа, Ракића и остале чланове чупићевог одбора, а опоненте владине и нехотично се донао министрима и отворио вољу да га за се задобију док још траје огорчење противу својих доскорашњих једномишљеника. Први корак у томе правцу била је понуда Поповићу да заузме место начелника у министарству финансије, место, које пређе Поповић, по његовом сопственом казивању никад не би примио докле му је сигурна професура на вел. школи. Министар финансије правио је овом приликом све могуће компликменте Поповићу само да га приволе у бирократску каријеру. Поповић је најпосле подлегао ласкавом облетању г. Владимира и примио место, које му је понуђено. Одмах за тим одређен је он да заступа владу у преговорима у Бечу и дата су му нека упутства, — којима ће он ако је остао веран својим досадањим економним начелима, — тешко следовати, осим ако је Поповић на један пут постао тако сујетан — што не верујемо — да му је сада преча господска каријера у којој је ушао, него дугогодишња стална убеђења на пољу науке. Такав обрт у карактеру једног поштеног човека као што је до сада био Поповић, могао би га сасвим дискредитирати, јер нема сумње да ће шеф кабинета гледати да и овом новом снагом подмлади своје министарство, као што га је до сада толико пута подмлађивао на корист своју и свога властољубља, а на штету и моралну пропаст људи, који су се дали намамити његовом сиренском песмом. — Друга особа, што ће помагати Поповићу при уговарању са аустриском комисијом, по имену П. Башкалфић, служи као банкротирани трговац, одавна на београдском ђумруку, има нешто практичног знања у ђумручким стварима. С ђумрука је — како кажу — уклоњен због неких прљавих дела, али је партизан владин, па га за то протежирају сви Ристићеви министри финансије. Свак се чуди што нису место њега у Беч послали секретара министарства финансије г. Косту Стефановића, човека који се за ђумручка питања у детаљима може слободно узети као најбољи и највреднији стручњак финансиске струке. Али Коста није улизица и неда се употребљавати као оруђе министарско. За то га не миришу на влади.

Када би влада одиста желела да што скорије дође до споразумлења са суседом онда би други избор учинила. Овако ће ако је г. Поповић, као начелник оних истих начела, којих је био као професор, — проћи доста времена, пре него што се у основу постигне сагласије између српских и аустро-угарских заступника.

У Бечу 21 маја.

Прекјуче је држана овде заје. министарска седница под председништвом цара. О одлукама те седнице јављају званично ово: „Босна, Херцеговина, Далмација и Истрија имају се ако је могуће од 1 јануара 1880 утеловити у заједничку ђумручку област, дочим Трст и Река остају за сада као слободна пристаништа. Аустро-угарској ђумручкој конференцији се поверава, да изради начине како да се изврши то. У погледу уређења администрације Босне и Херцеговине поднеће се обостраним законодавствима кратак законски предлог, у коме ће се изрећи, да се трошкови управе имају по могућству подмирити из сопствених прихода окупованих покрајина; ако би се пак показало, да је то апсолутно немогуће, онда ће се у смислу постојећих закона замолити делегације да одобре оно што заостаје. Непосредну порезу и монопол уредиће законом такођер оба законодавства. За сада се овај зак. предлог још не ће поднети. Даље је решено, да се изнова предузму преговори због уговора са Србијом, и да се српска жељезничка копча и то код Београда има извршити у смислу склопљене конвенције у Берлину до означена рока од три године. За грађевине, инвестиције, ђумручке манипулационе трошкове, за грађење друмова и жељезнице имају се дотичне своте свагда потражити у оба законодавства.“ —

Овде је сада мир после такве велељепне свечаности приликом прославе брачне двеестпетогодишњице цара и царице. Свечани поход, у коме је суделовало 16.000 људи и то групе из радиности, технике и вештине, надмашио је све што је у томе жанру дојако виђено. Беше то ванредно умилна и дивна слика за очи. Владар, коме је народ овом приликом принео толике доказе љубави и поштовања свога може се заиста поносити тиме. Јер сада су нека кобна времена; атентати су на владаре учестали, и вероватно да је многи европски владар морао позавидети аустриском владару, коме народ његов толиком љубављу и одушевлењем подноси пошту признања и поштовања свога.

У посл. кући претресају још једнако поједине буџете и слабо би било вредно саопштавати од тога што вашим читаоцима, шат не наступи што замашније и занимљивије.

И нас овде врло је немило дирнула та појава да Милетић није пуштен из тамнице. Хоће ли се то накнадно учинити, не изгледа нам вероватно. Али се томе колачу нисмо надали, ма како се то сад бранило и замазивало. Тиса и његово друштво налазе можда свога рачуна у непомиловању Милетићевом а знамо да је осветољубље и лична пизма једна од најјачих врлина госп. Тисе. Срби ће добро утубити и ово, да се својом штетом користе и опамете према мађарима, који на пружену брацку руку ево сада одговарају песницом у новоме закону за помађаривање.

Чисто ужаснути бесмо читајући дебату о томе новоме закону, у којој мајчин Србин Пера Стојковић с таквим образом смеде обрукати онај народ, који га је изабрао и послао у сабор. Ај Шајкашко, шта си данас дочекала тужна! Оваког срамног мађарона и издајицу још није мајка родила! И то говори човек, који је дуж толико година стицао и бацао на гомилу благо, ишчупано из руке народа, као бачки вармеђски доктор. За то благо, окупано у зноју и сузи народној, враћа он томе народу сада блато и срамоту, баш онда, када треба очувати тај народ од грубе насилничке увреде мађарске шовинистичке политике, када му се треба показати захвалан. „Ко ти копа око — брат, за то је тако дубоко!“

Футог 22 априла 1879.

Српска бачка пословица вели, кога у Суботици не опију, у Сомбору не оговоре, а у Новом Саду не протерају, тај мора бити особити препредењак и од свачега обезбеђен.

Пре неког времена, српска новосадска управа велике гимназије — која се бројем ђака баш не може похвалити — и која је, тако рећи, већ на нулу сведена, изгнала је једног осмошколца, а после тога опет два седмошколца.

Ова два последња нису због владања никада ни опомињани били, већ одмах по првом преступу подведоше их под најстрожију меру казне — истераше их. А какав им је преступ? Вели се, да су се као напили, па у томе стању директору гимназије г. Васи Пушибрку разбили два окна на прозорима. и то је све. Узев, да је то све баш тако, пита се, колико би ђака пре времена из школе одпуштено бити морало, када оно

у Пешти министру Тиси прозоре покрхаше? То ће зар већ г. Васа умети да проесапи, јер је изврстан математичар, као што га је „Стража“ похвалила.

А јесу ли ђаци баш то учинили, или нису, незнам. Довољно је то, да су они у полицији порекли и изјаснили се, да им је у гимназији то признање изнуђено било.

Г. Васа Пушибрк спровео је децу полицији да их тамо испитују. И бар да их је стручан човек испитивао, већ неки некадашњи кројач, који сада у новосадској полицији неку службу одправља. Он се издирао само на децу и као да му је поглавито било то, да им докаже, како они стоје сада под његовом неограниченом влашћу. Човеку који је учио само утијом глачати и лајбове кројити, то се све, разуме се, не може баш много ни замерити: — он о поступању у таквим стварима не може имати ни појма.

У сведоџбама изгнаних ђака уписано је, да су пијанчили, да су ексесивни — и да су се мешали са маркираним људима. Под тим маркираним људма подразумева г. Васа Пушибрк неке социјалисте, које су неко време живили у Новоме Саду, а после морали се селити у Варадин — које, међу тим, деца и не познају. Али г. Васа Пушибрк тим зар хоће да брани и остале своје разлоге противу социјалиста тако званих, који својом оштром критиком, нагоните многог професора, да се окапе карата и кафана и да мало дубље загледе у књигу.

Је ли вредно било и поштено тако с децом поступити и таку им сведочбу издавати — за разбијена два окна — то нека публика пресуди. А што се тиче пијанчења, сам тај термин требао је већ и с тога да изостане, па и кад би прави одношај казивао, што се пре може придати ономе, који га пише по онима којима га је писао.

Г. Васа Пушибрк, као паметан човек, сетиће се свакојако, када је оно једном био у кући једног сада изгнанога ђака, па се тако убрадио, да га је сиромах тај ђак, морао све до Новог Сада, седећ с њим у колима, држати за јаку, да се само преко лотре не преметне и врат не сломије. Томе је ђаку сада благодарност ова сведочба, која му морално врат ломи.

Исти ће се господин још сетити, када је био у гостима код поп Ђуре, па када је пао био на путу, те су га момци морали донети као какву брану у кућу сада изгнанога ђака. — А да и не напомињем друге омање битке и случајеве, када госп. Васа није био баш на дику српској гимназији у Новоме Саду.

И да речемо сада, да је г. Васа сада нешто још ђак, па да запитамо: каква би се сведочба морала њему издати?

Мени г. Васа Пушибрк наличи јако на онога, из приповетке, шокачкога попа, који је у коризми (ускршњи пост) своме стаду овако говорио: „Хришћани моји! храните пост и недајте срцу на вољу. Видите ли мене, — мени срце увик хоће граха, а ја једем миса. Вама, знам, да срце иште миса, а ви зато једите граха.“

Сем г. Васе имао бих вам још о неком проговорити и мало више, али за сада ћу га поштедити.

За сада нека би и ово доста било, које написах у хатар истини и колико да родитељи српски виде, коме у руке своју децу дају, па да добро промозгају. Наш народ вели: тешко сваком оном брату, који се сам на себи учи и светује.

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕПЕШЕ.

Беч 24 априла. Енглеска влада наложила је своме комесару у Трнову, да извести руске заступнике, како Енглеска признаје Батенберга за кнеза Бугарске.

Беч 24 априла. У царевом писму што га је генерал Обручев предао Султану, предлаже цар пријатељство и добро сусетство оба владара, како би савладали унутрашње опасности. Даље наводи цар, да је наредио његовој војсци да напусти турско земљиште.

Беч 24 априла. „Народни Листи“ јавља. Повереницима чешким и немачким предлажу, да у цели споразумлења свака страна пошље депутацију од пет чланова у Беч.

РАЗЛИЧИТО.

= (О атентату Соловијева.) Прашки лист „Епоха“ дознаје из Петрограда још ове занимљиве и непознате појединости. Два дана пред атентат беше ноћу залепљена смртна пресуда „господина Александра Николајевића Романова“ на окнима фењера у царској престоници. Атентатор је син једнога дворскога чиновника и учио је о дворском трошку. Није положио испит али дворском протекцијом постао је учитељ у Пскову. Овде је ступио у тајна друштва и баш пред источним заплетом издат је против њега полицајски налог да га затворе. Услед тога је ишчезнуо и појавио се као добровољац у Србији, После рата вратио се опет у Русију, полиција му уђе у траг, али га у један мах опет изгуби из вида. Соловијева је тражила полиција до дана атентата. Сад се тек дознало, да је за све живео у Петрограду, „на каменом острву“ Неве у једном царском двору. Два дана иза његовог атентата требао је да се догоди и други, али је полиција случајно ухватила убицу. Овом приликом беше неки сељак из јарославске губерније, који је с ножем требао да кидише на цара. Кажу да је сељак ухваћен на изнуђену денунцијацију Соловијева. У владајућим круговима задивише се томе с тога, што не помишљаху на то, да је револуционарна странка узбунила већ чак и сељаке.

△ (Нов проналазак за слепе.) Једном америкашком листу саопштава један сарадник његов, да генијални Едисон, познат и прослављен са многих својих проналазака, ради сада на једноме изуметку, који ће бити велика благодет за слепе. Исти сарадник тога листа походио је Едисона у његовој лабораторији. Едисон усне воде у једно стакло и писаше с том течношћу на лист хартије. Црте рукописа беху сигаве. За један минут испучише се ивице од слова и укрутише се тако, да се рукопис очито подиже у вис. „Пређите прстом по рукопису — рече Едисон истом кореспонденту, и пазите, да ли ћете пипањем разабрати и погодити поједина слова.“ Кореспондент се уверио, да се слова пипањем могаху јасно распознати. Едисон настави: слепи имају врло осетљиво пипање. Пишући овим мастилом, могу писмено стојати у међусобном саобраћају, што ће за њих бити нова ера среће и напретка. Међутим још нисам задовољан са собом и својим проналаском, јер хоћу да се слова још већма испупче са хартије.“

+ (Александер I., кнез Бугарске.) Новоизабрани је кнез Бугарске принц Александер пл. Батенберг, син аустриског генерала принца Александра пл. Хесенског и нећак руске царице. Родио се је 24 марта 1857 год. до избора за бугарског кнеза био је поручик у немачкој војсци. Мати његова рођена је грофица Хаук, кћи пољског војеног министра и војводе Марва графа Хаука.

≈ Прашка „Политика“ јавља да је Ригер преговарао са д-ром Херпстом о узајмном споразумлењу, и изглед је да ће се споразумети. Као неуклоњив услов важи улазак у рајхсрат. Даљи преговори одпочеће се скорим. На балу код руског посланика Новикова, ословио је Ригера граф Андраши, исто тако и Шувалов, поздравивши га као старог познаника из Петрограда.

= Књижара Браће М. Попоповића у Новоме Саду издала је „Главни Каталог“ за годину 1878—1879. У њему је означен цео књижевни прибор српске и словенске књижевности, са списком слика, музикалија и тискарија. Књижара ова шиље овај каталог бесплатно сваком оном, који је у намери да поручи српске или славенске књиге.

Трговина и обртност.

Беч 24 априла. (Житна радња.) Пшеница за пролеће 9·40—9·45, пшеница за јесен ф. 9·75—9·80, мађарска ф. 6·40—7·10, зоб за јесен ф. 5·15—5·20, општа зоб 5·85—6·90, кукуруз за мај-јуни ф. 6·15—6·20, стари форинти 5·88—6·10, нови форинти 5·15—5·25. (Све 100 килограма.)

Беч 23 априла. (Марвена радња на тргу св. Марка.) Пријављено је 4317 комада а дотерано је 4032 ком. и 2166 комада мађарске, 1557 ком. пољске, 309 ком. немачке расе. За среду заказано је 230 комада контумацких волова. Плаћано је: мађарски угојени волови фор. 50—57, пољски форинти 48—54, немачки форинти 51—56. (Све по 1 килограма.)

Беч 24 апр. (Свињска радња на тргу св. Марка.) Дотерано је 4025 комада и то: 1159 ком. тешких бакоњских 1291 ком. лошијих, и 1575 ком. назимади. Од ових било 1014 ком. мађарске, 1575 ком. пољско-руске, 1194 ком. српске и 142 ком. влашке расе. Радња је била живахна. Плаћано је: тешке бакоњске фор. 37—40, српске фор. 33—, назимад ф. 28—31, Маст и сланина фор. 49—52, (Све 100 килограма.)

Курс бечке берзе од 24. априла (6. маја.)

Ц. к. Дукати	ф.	5·53
Сребро	„	—·—
Наполеони	„	9·34
Немачки марак	„	57·50
Лондон	„	116·90
Деонице аустр. народне банке	„	812—
Темишварске разтеретнице	„	81·50

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ.

У наклади штампарије „Нар. Гласника“ изишла књига:

УГАРСКА И СЛОВЕНИ

Од А. ХИЛФЕРДИНГА

С руског превео

Поп Данило Јов. Прица.

ЦЕНА 20 НОВ.

ПРИВАТНИ ОГЛАСИ.

Пружи руку срећи!

400.000 Н. марака

ГЛАВНИ ДОБИТАК

пружа у најповољнијем случају ова најновија новчана лутрија, која је санкционирана од немачке владе, и за коју влада гарантира.

Основ ове лутрије тако је пробитачно уређен, да за неколико месеци у седам вучења морају извесно добити **44.000** срећака, међу којима је главни добитак **400.000** марака на по се пак:

		марака			марака
1 добитак	по	250,000	1 добитак	по	12.000
1 добитак	„	150.000	24 добитка	„	10.000
1 добитак	„	100.000	5 добитака	„	8.000
1 добитак	„	60.000	54 добитка	„	5.000
1 добитак	„	50.000	71 добитак	„	3.000
2 добитка	„	40.000	217 добитака	„	2,000
2 добитка	„	30.000	531 добитак	„	1.000
5 добитака	„	25.000	673 добитка	„	500
2 добитка	„	20.000	950 добитака	„	300
12 добитака	„	15.000	24.750 добитака	„	138
			и т. д.		и т. д.

Вучења ове лутрије одређена су званично.

За идуће вучење ове велике лутрије за коју држава гарантује стаје:

1 цела оригинална срећка само 6 марака или $3^1/_2$ фор.
1 полов. „ „ „ 3 „ „ $1^3/_4$ „
1 четврт „ „ „ $1^1/_2$ „ „ 90 пов.

Све наручбине извршују се тачно и одмах чим се новац пошље или поштанским поузећем отправи, добиће сваки у руке од нас оригиналну лозу снабдевену с државним грбом.

Свакој наручбини прилаже се бесплатно званични план вучења, и после сваког извлачења добиће имаоци лозова листу извучених срећака.

Исплаћивање добитака бива увек тачно *са државном гаранцијом* а може се непосредно код нас, или на захтевање наших клијената са нашим упутством у свима великим варошима Аустро-Угарске подићи.

Наша колекта била је вазда срећна, и иста је поред многих знатнијих добитака обрадовала нас чешће и главним добитком, који су дотичним клијентима непосредно од нас исплаћени.

Као што се види, код оваког солидног основа и основаном подузећу, може се са поуздањем рачунати на опште многобројно учествовање, с тога молимо, да нам се поручбине што скорије а најдаље до **19 (31) Маја** о. г. пошљу, како би све наручбине што пре извршити могле.

Kaufmann & Simon,

БАНКАРСКИ И МЕЊАЧКИ ЗАВОД У ХАМБУРГУ

Куповина и продаја сваковрсних државних облигација железничких удеоница и државних лозова.

П. Г. Захваљујемо овим на до сада поклоњеном поверењу позивајући их да поново учествују при новом вучењу, и ми ћемо вазда настојати да брзом и тачном послугом постигнемо потпуно задовољство наших клијената.

7—18 **Горњи.**

Главни добитак **400.000** мар. | **ЕВО СРЕЋЕ!** | ДОБИТКЕ гарантује ДРЖАВА

Позив на учешће

и добитне шансе

велике новчане државом хамбуршком гарантоване лутрије, у којој се

8 милијуна 200.000 марака

извесно добити морају.

Добитци ове *пробитачне новчане*-лутрије имају по плану само 86.000 срећака, и ове су:

највећи је добитак 400.000 марака.

1 премија		250,000 марака	6 добитка	по	4000 марака
1 добитак	по	150,000 марака	71 добитак	„	3000 марака
1 добитак	„	100,000 марака	217 добитка	„	2000 марака
1 добитак	„	60,000 марака	2 добитка	„	1500 марака
1 добитак	„	50,000 марака	2 добитка	„	1200 марака
2 добитка	„	40,000 марака	531 добитак	„	1000 марака
2 добитка	„	30,000 марака	673 добитка	„	500 марака
5 добитка	„	25,000 марака	950 добитка	„	300 марака
2 добитка	„	20,000 марака	65 добитка	„	200 марака
12 добитка	„	15,000 марака	100 добитка	„	150 марака
1 добитак	„	12,000 марака	22650 добитка	„	138 марака
24 добитка	„	10.000 марака	1400 добитка	„	124 марака
5 добитка	„	8,000 марака	70 добитка	„	100 марака
2 добитка	„	6,000 марака	7300 доб. по 94 и 67 марака		
54 добитка	„	5,000 марака	7850 доб. по 40 и 20 марака		

и биће за неколико месеци у 7 оделења извесно извучени.

Прво вучење одређено је *званично* и стаје:

1 цела оригинална срећка само ф. 3 40 нов.
1 полов. „ „ „ ф. 1 70 „
1 четврт. „ „ „ ф. — 85 „

ове *оригиналне срећке* (незабрањене промесе) за које *држава гарантује* шиљем *у најдаље пределе, потпо ми се у плаћеном писму новац пошље.*

Сваки учесник добија уз своју *оригиналну срећку* и *план вучења* снабдевен *државним грбом бесплатно.* А пошто се сврши извлачење лоза, добиће сваки учесник и *званичну* листу вучења, па макар је и *нетражио.*

Ја ћу исплаћивати и оправљати добитке

клиентима *тачно и у највећој тајности.*

☞ *Свака поручбина* може се послати просто *поштанском упутницом.*

☞ Са поручбама ваља се обратити за ово вучење до

3. (15.) маја о. г. на

Samuel Hekosher senr.,

4—6 Банкара и мењача у Хамбургу.

Одговорни уредник П. Јовановић. Власник штампарија „Народнога Гласника.“ Штампарија „Народнога Гласника.“